

SZEMINÁRIUM

Az ELTE TTK Valószínűségelméleti és Statisztika Tanszékének
szemináriumán 2014. szeptember 26-án, pénteken 10 órakor

Elek Péter (ELTE Társadalomtudományi Kar)

*A földrajzi hozzáférés hatása a járóbeteg-ellátás igénybevételére: becslési
eredmények és ökonometriai vonatkozások*

címmel tart előadást.

Az előadás helye: ELTE lágymányosi campus, déli épület (1117 Budapest,
Pázmány Péter s. 1/C), 3-316.

Kivonat: 2010 és 2012 között húsz magyarországi kistérségben alakítottak ki európai uniós támogatással járóbeteg-szakrendelést, és ezzel több százezer emberhez került lényegesen közelebb a szakambulancia. Ezt a „természetes kísérletet” használjuk ki annak becslésére, hogy a földrajzi hozzáférés miként befolyásolja a járóbeteg-ellátás igénybevételét. Propensity score alapú párosításos módszerrel, valamint fix hatású (fixed effect, FE) lineáris panelregressziós és fix hatású Poisson-regressziós becsléssel is azt kapjuk, hogy a fejlesztések eredményeként – más tényezők kontrollálása után – 24-28 százalékkal emelkedett az esetszám. A gépkocsi utazási idő egy perces csökkenése például a belgyógyászatban 0,8 százalékkal, a reumatológiában 2,8 százalékkal emeli az esetszámot. Több szakmában az új kapacitások nagyságának külön hatása van az esetszámmra, ami a szolgáltatók által gerjesztett keresletre (supplier-induced demand) utal.

A teljes esetszám-változást fix hatású logit és fix hatású csonkolt Poisson-modell alkalmazásával felbontjuk az orvoshoz fordulási valószínűség, illetve az orvoshoz fordulási gyakoriság változására, és azt kapjuk, hogy a legtöbb szakmában az előbbi hatás a jelentősebb. Végezetül Monte Carlo szimulációval vizsgáljuk a fix hatású csonkolt Poisson-becslőfüggvény robusztusságát az eloszlási feltevések sérülésére. Ez a kérdés azért érdekes, mert míg a fix hatású Poisson-becslés köztudottan igen robusztus a mögötte levő modellfeltételek sérülésére (Wooldridge, 1999), a fix hatású csonkolt Poisson-becslés hasonló tulajdonságait elméleti vagy szimulációs eszközökkel eddig még nem vizsgálták. Várad Balázssal és Varga Mártonnal közös munka.